

révén vezető beosztásba. Sajnos, a pártból kikerültek között is igen sok a munkás. Az átrétegződés és a kikerülés jelzett hatását újabb fizikai munkások felvételével nem sikerült teljes egészében ellensúlyoznunk.

Az 1972-es KB-határozat után az alapszervezetekben sokoldalú politikai munkával, nemegyszer szenvedélyes viták során, a városi és járási pártbizottságoknál szám- szerű megkötöttségekkel sikerült elérni, hogy 1973-tól kezdve az új párttagok 70 százaléka fizikai dolgozó. Csak így lehet megállítani a munkásarány romlásának egy évtizedes folyamatát a megyében.

Jelenleg párttagságunk 35,6; a nyugdíjasokkal együtt 46,9 százaléka fizikai dolgozó. A helyzet sokkal kedvezőbb, ha az összetételt az eredeti foglalkozás szerint vizsgáljuk. A fizikai munkások arányában a városokban, járásokban jelentős eltérés tapasztalható. Sajnálatos, hogy a legtöbb párttaggal rendelkező városokban, Szegeden 30,9 és Hódmezővásárhelyen 34,7 százalékos a munkásarány, és — indokolatlanul — jóval a megyei átlag alatt van.

A nők aránya a párttagság sorában az elmúlt években emelkedett, országosan 26,4 százalék, Csongrád megyében 29,7 százalék. A fejlődéssel azonban nem lehetünk elégedettek, mert a termelésben, a foglalkoztatottak között jóval nagyobb arányban vesznek részt.

A 30 évnél fiatalabb párttagok aránya növekedett. Az emelkedés mértéke azonban mind a 18 és 30 év közöttiekénél, mind a 18—21 éveseknél minimális. Ha azt is számításba vesszük, hogy különböző objektív tényezők hatására a párttagság átlagéletkora Csongrád megyében a legmagasabb, 45,2 év, még szembetűnőbb a pártépítő munka gyengesége az ifjúság körében.

Kedvezőbben alakult a szellemi dolgozók aránya az elmúlt években. Ez önmagában is mutatja a párt befolyásának szélesedését az értelmiség körében. Az egyes értelmiségi csoportoknál azonban, pl. a vezető műszakiaknál, az agrárszakembereknél, az egyetemi professzoroknál, a kutatóknál és a művészeknél még nem kielégítő a párttagság aránya.

Javult a párttagság általános műveltsége. Jelentősen növekedett az általános iskola 8 osztályát elvégzett, a közép- és felsőfokú végzettségű párttagok száma.

7. A megyei pártbizottság ülésén értékeltek a pártfegyelmét és a pártfegyelmi munka helyzetét. A határozat értelmében a párt egységének és fegyelmének erősítésére, a kispolgári nézetek maradványai elleni harcot tovább felpépesztés érdekében minden területen és szinten, minden párttaggal szemben magasabb követelményeket támasztottunk. Ezzel a kommunizmus döntő többsége egyetért. A nagyobb követelményeket egységesen, de kellő differenciáltsággal igyekeztünk érvényesíteni. Ezt azonban még nem minden vonatkozásban tudtuk végrehajtani, pl. kevés párttagot vontunk felelősségre a párthatározatok végrehajtásának elmulasztásáért. A pártfegyelmi munka elsődleges módszere a nevelés. Ebben nagy segítséget adott a Politikai Bizottság levele és a KEB állásfoglalása, amelynek alapján minden párt-szervezetben hosszabb időre kidolgozták a feladatokat.

A párt egységének és fegyelmének szilárdítását, a pártmunka javulását a pártfegyelmi munka tapasztalatai és adatai is igazolják, bár a szigorú politikai és morális megítélés folytán növekedett a pártbüntetések száma. A javulás azonban nem egyenletes.

A pártélet normáinak megsértése között 1971-ben a leggyakrabban az erkölcssten magánélet, a munka- és szolgálati fegyelm megsértése és a pártmegbízottság, a pártélet elhanyagolása szerepelt. Viszont 1974-ben az erkölcssten magánélet, a népgazdaságnak okozott kár, valamint a munka- és szolgálati fegyelm megsértésével elkövetett mulasztások fordultak elő a legtöbbször. Egyes állami, gazdasági szervek-nél a párt- és az állami fegyelm egyaránt lazul, az intézkedések pedig nincsenek összhangban a párt erőfeszítéseivel. A X. kongresszuson, a megyei párttervezetleten bírált negatív erkölcsi jelenségek egy része még tapasztalható. A közérdek háttérbe szorítása, a hatalommal való visszaélés, az önkényesség, az önteltség stb. egyes helyeken, egyes személyeknél, időnként még erősödött is. Ezért különösen fontosnak tartjuk az erőteljesebb és hatékonyabb fellépést a fejlődésünket és előrehaladásunkat gátló, immorális jelenségekkel szemben is.

8. A pártapparátus munkája fejlődött. Javult politikai és állami iskolai végzettsége, szakmai felkészültsége. A cserélődés következtében fiatalodott az apparátus, ugyanakkor emelkedett a kevés gyakorlati tapasztalattal rendelkezők aránya. Az utóbbi években fokozódott az igény a gondosabb, sokoldalúbb elemző munka iránt. Ez jobban igénybe veszi az apparátust, és esetenként fékezi az örvendetesen szélesedő helyszíni segítő munkát. Az elmúlt években az apparátusra háruló terhek meghaladták a más területeken dolgozókat.

A központi és a helyi pénzügyi keretek biztosították a pártmunka anyagi, technikai feltételeit. Jelentősen javultak a köz-ségi pártszervek, valamint a körzeti és a községi alapszervezetek anyagi, tárgyi körülményei. Az ügyiratforgalom a megyei pártbizottságnál, a pártszerveknél és az alapszervezeteknél a központi irányelveknek megfelelően alakult.

9. A megyei munkásörtség az elmúlt négy évben eredményesen tevékenykedett. Javult a nevelőmunka. Erősödött a testület politikai egysége. Minden évben jól teljesítették a kiképzési feladatokat. Fokozódott az egységek harcokészültsége. A hivatásos és a társadalmi parancsnoki állományban végrehajtott cseréket a vezetői munka színvonalának megtartásával, illetve javításával sikerült megoldani. Az eredményes munkát az is segítette, hogy a munkásörsi tevékenység feltételei a korábbinál lényegesen nagyobb mértékben javultak a megyében.

10. A tömegszervezetek és -mozgalmak pártirányítását eredményesen biztosítottuk. Ugyanakkor fokozódott önállóságuk, munkájuk jobban megfelel a sajátos feladatainak. A megyei pártbizottság a Politikai Bizottság 1966-os, a szakszervezetek pártirányítására vonatkozó határozatának végrehajtását értékelve megállapította, hogy a szakszervezetek munkájában javult a szervező, nevelő és közvetlen érdekvédelmi tevékenység aránya. A dolgozók körében segítették a párt politikájának megértését és érvényesítését. Tagságukat mozgósították az idősebb gazdasági, társadalmi, kulturális és szociális célkitűzések végrehajtására. A munkaverseny szervezésében, irányításában javult az együttműködés a gazdasági vezetők és a szakszervezetek között. A korábbinál eredményesebben biztosították a társadalmi és az egyéni érdekek összhangját, a kötelezettségek megértését. Jobban kiállnak a munkahelyek szociális, egészségügyi, munkabiztonsági körülményeinek javításáért, a munkaügyi törvényesség betartásáért. Egyre több helyen vesznek részt a bér-, a jövedelem- és a szociálpolitika helyi megtervezésében. Szélesítették kapcsolataikat az állami szervekkel. Támogatják a munkáslakásépítést, az óvodai és bölcsődei férőhelyek számának növelését.

Nevelőmunkájukban még nem sikerült elérni a kívánt színvonalat. A munkássá nevelés, az ifjúsági munka korábbi hagyományainak felújítása például még nem elég eredményes. Egyes szakszervezeti szervek-nél még fellelhetők a korábban tapasztalt negatív jelenségek; az egyszemélyesség, az általánosság, esetenként a bátortalan-ság, a dolgozók jogos érdekeinek érvényesítésében.

Kedvezőtlen továbbá, hogy a szakszervezeti szervek vezető testületeiben az elmúlt négy évben csökkent a fizikai munkások aránya. A szakszervezeti érdekeket érvényesíteni hivatott Szakszervezetek Megyei Tanácsának és a szakmaközi bizottságok munkájában bizonytalankodás volt tapasztalható.

A KISZ politikai tevékenysége, szervezeti élete az elmúlt években gazdagodott. Jól mozgósította a fiatalokat a különböző akciókra, rendezvényekre: a Forradalmi Ifjúsági Napokra, a szegedi szénhidrogén- és a húspárrai beruházások felett vállalt védnökségben való részvételre, a kommunista műszakokra. Nőtt a KISZ-tagok száma, új alapszervezetek alakultak, fejlődött a KISZ irányító testületeinek munkája. A KISZ-munka politikai jellege elsősorban a nagyüzemekben erősödött. A korábbinál több fiatalot készítenek elő az ifjúsági szövetségben a közéleti feladatokra. Tömege-szebbé vált az ifjúsági vezetőképzés és a KISZ politikai oktatás. Fejlődött a párttaggá nevelés. A pártha felvett fiatalok 76 százalékát a KISZ-szervezetek ajánlották. Emelkedett a KISZ-ben tevékenykedő fiatal párttagok száma. A dolgozó fiatalok KISZ-alapszervezeteiben, különösen falum azonban kevés a párttag.

A megyei pártbizottság megállapította, hogy a KISZ-alapszervezetek jelentős részében nem fejlődött megfelelően a politikai nevelés. A munkásfiatalok körében sem mindenütt elég hatásos a KISZ tömegbefolyása. A szervezetség itt szintén elmarad a lehetőségektől. A mezőgazdaságban, a községi alapszervezetekben, a KISZ-szervezeti élet és a szervezetség még sok helyen gyenge. A diáktalalok körében, főleg a követelménytámasztásnál jelentkeznek gondok, problémák. A lakóterületi KISZ-munka sem javult a kívánt mértékben.

Az úttörőmozgalmak megyénkben is elismert szervezete a gyermekeknek. Az úttörők és a kisdobosok ezrei részesültek a közösségi, a mozgalmi élet maradandó élményében. Az úttörőcsapatoknál megvalósították az önkormányzat, a parlamentek jogainak bővítését. Az úttörőmunka látványos eredményei mögött azonban még gyakran nem elég hatékony a gyermekek nevelése. Helyenként még „dekorációnak” fogják fel az úttörőket a rendezvényeken, és csak a tanulás segítését szorgalmazzák. Az úttörők KISZ-taggá nevelése sem ki-

elégítő. Ez is oka annak, hogy az úttörőélet szervezetségét, színességét még nem sikerült folyamatossá tenni, átvinni a KISZ-munkába.

A Vöröskereszt a megyében folyamatosan szervezi az egészségügyi felvilágosító előadásokat, az elsősegélynyújtó tanfolyamokat, a tisztasági hónapokat. A családvédelmi munka középpontjában az anya- és gyermekvédelem, az egyedülálló öregek helyzetének javítása áll. Eredményes a véradómozgalom.

A többi társadalmi és tömegszervezet: a TIT, az MTESZ, a Közgazdasági Társaság, a Jogász Szövetség stb. munkájában is érvényesítjük a pártirányítást. Mind megyei szinten, mind a városi szervezetekben megfelelően végzik munkájukat.

Általában teljesítik feladataikat a különböző szervezetek, területi szövetségek. A MESZÖV és a KISZÖV jól, zökkenő nélkül állt át az érdekvédelmi tevékenységre. A mezőgazdasági termelőszervezetek területi szövetségeinek munkája azonban nem elég hatékony. Erőik kissé szétforgácsolódtak. A termelés, a gazdálkodás, az irányítás jó tapasztalatainak összegezésében és közreadásában, a szervezeti szervezeti élet alakításában, a személyzeti munkában és más feladatok megoldásában a szövetségek keveset kezdeményeznek.

Megegyeznek a Hazafias Népfront-mozgalmak sajátos módszereivel jól segítette a tömegek között végzett nevelőmunkát, a szocialista népi, nemzeti egység erősítését. A népfőbizottságok eredményesen tevékenykedtek a város- és községpolitikai feladatok kialakításában, illetve megvalósításában. Fejlesztették a társadalmi munkaköziakat és az ezzel összefüggő versenymozgalmat. A városi, körzeti és tanyai népfőbizottságok megalakításával szélesítették a népfőfront aktívahálózatát. A testületekben és a mozgalom akcióiban emelkedett a nők, a fizikai munkások és a fiatalok száma. A hagyományos területek: a szolidaritási, a békemozgalom, a barátságai munka stb. mellett a népmozgalmal, a törvények előkészítésével és ismeretével, a környezetvédelemmel is eredményesen foglalkoznak. A népfőmunkában folyamatosabbá, szervezettebbé vált a politikai ismeretterjesztés.

★

A párt működésével, a párt lenini normáinak betartásával, irányító, szervező, ellenőrző tevékenységével összefüggően a legfontosabb feladatunkat a következőkben javasoljuk meghatározni:

- A demokratizmus fejlesztése érdekében a pártszervek, -szervezetek minden kérdésben biztosítsák az őszinte, nyílt, sokoldalú véleménycserét. Munkaprogramjukban rögzítsék a legfontosabb politikai, területi vagy munkahelyi kérdéseket, amelyekben a döntések előtt széleskörűen tájékozódni a párttagság véleményéről.
- Az irányító pártszervek, az alapszervezeti vezetőségek, ha a kommunizmus elhanyagolják a kapott feladatok végrehajtását, ellenőrzését, lépjenek fel ez ellen, és a súlyosabb esetekben kezdeményezzenek fegyelmi felelősségrevonást.
- A pártszervek és szervezetek határozottabban lépjenek fel a politikai feszültségeket okozó területi, munkahelyi ügyekben. Követeljenek konkrét intézkedéseket a hatáskörükbe tartozó állami, gazdasági, társadalmi szervezetekben dolgozó kommunizmusktól, a helyileg megoldható problémák megszüntetésére.
- A szocialista építés új kérdéseit a tömegpolitikai munkában is válaszoljuk meg. Az agitációban jobban magyarázzuk az életmód, az érdekvizonyok, a termelési eredmények és az elosztási viszonyok összefüggéseit, életszínvonal-politikánkban. A párt-szervezetek fejlessék a párttagság vitakészségét, a párt politikájának magabiztosabb képviselését. A párt-és tömegszervezeti oktatásban erősítsük az eszmei, politikai munka színvonalát. Javítsuk az oktatók felkészítést, továbbképzését.
- Az irányító pártszervek biztosítsák az alapszervezetek önállóságát. Differenciált irányítással, ellenőrzéssel, a jó munkamódszer átadásával, a személyi feltételek folyamatos javításával segítsék munkájukat.
- Érvényesítsük a pártalapszervezetek felelősségét a területükön működő társadalmi és tömegszervezetek, moz-

1975. november: A makói új pártszékház

galmak pártirányításáért, illetve a szervezetek általános politikai tevékenységéért. A pártszervek növeljék a társadalmi és tömegszervezetek önállóságát, munkájuk jobb elhatárolását. Következetesebben ellenőrzik az értékeljék az e szervezetekben dolgozó kommunizmus tevékenységét. Külön vegyék figyelembe, hogy ezek a kommunizmus miként hajtják végre saját társadalmi szervezetük fel-sőbb határozatait, miként fejlesztik a demokratizmust. Segítsük elő, hogy a tömegszervezetek, a tömegmozgalmak saját területükről eredményesen gyakorolják a politikai feszültségeket jelző funkciójukat.

- A szakszervezetekben dolgozó kommunizmus kezdeményezésével, példamutatásával javítsák a szakszervezeti vezető testületek és a tagság kapcsolatát, szélesítsék a szakszervezeti demokráciát. A szakszervezeti tagság nevelésénél jobban vegyék figyelembe az egyes rétegek: a régi és új munkások, az értelmiségiek és az alkalmazottak, az idősek és a fiatalok sajátosságait. Segítsék a gazdaságpolitikai és életszínvonal-politikai célkitűzések helyi anyagi és gazdasági feltételeinek megteremtését és fejlesztését. Lépjenek fel a gazdálkodás és a munkafegyelm szilárdítása, a takarékos-ság, a minőségjavítás stb. érdekében. Bátrabban éljenek jogaikkal. Mindenkitől követeljük meg a törvények, a kollektív szerződések, a munkahelyi szabályok, rendelkezések betartását. Lépjenek fel a munkásérdekeket sértő, az üzemi demokráciát lebecsülő, vagy bomlasztó jelenségek, magatartás ellen.
- Különösen indokolt, hogy a jövőben az eddiginél nagyobb arányban kerüljenek a pártha fizikai munkások, nők, fiatalok. Ugyanakkor biztosítsuk, hogy a szellemi dolgozók legjobbjai is megtalálják az utat a párthoz.
- Tegyük hatékonyabbá az irányító pártszervek, az alapszervezetek kádermunkáját, valamint az állami és szervezeti személyzeti munka párt-ellenőrzését. Növeljük a vezetők önállóságát és felelősségét a káderek és személyzeti munkáért. Folyamatosan biztosítsuk a személyzeti munkával foglalkozók szakmai és politikai felkészítését. A káderek minőségénél külön értékeljük, hogyan hajtják végre a párt határozatait, munkájukban miként érvényesítik a politikai szempontokat. Az irányító pártszervezetek növeljék, segítsék az alapszervezetek önállóságát a kádermunkában.
- A pártszervek és -szervezetek emeljék a követelményeket mind a saját testületükkel, mind az alapszervezetekkel szemben. A Szervezeti Szabályzat előírásait megsértő, a párthatározatok végrehajtását elhanyagoló párttagokat vonják felelősségre, súlyosabb esetekben kezdeményezzék a pártból való kilépést.
- A pártszervek követeljük meg, hogy a párttagok legyenek eszmeileg szilárdak, erkölcsileg feddhetetlenek, mentesek az immorális jelenségektől. Amennyiben ezt politikai nevelő munkával nem tudják biztosítani, a Szervezeti Szabályzat fegyelmező eszközeivel lépjenek fel.